

Wychodzi
dwa razy
na tydzień

KORRESPONDENT

przy Gaze-
cie War-
szawskiej.

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 4 MARCA.

N° 15

ROK 1849.

KOMMISSJA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Na zasadzie odezwy J.W. Konsula Jeneralnego Królesko Pruskiego, z dnia 16 lutego r. b. Nr. 411 Kom. Spraw Wewn. i Duch. podaje do wiadomości powszechniej: 1) że komora Grabów zamknięta została nie tylko dla przepędzania z królestwa Polskiego do Prus bydła rogatego, ale nadto dla wprowadzania owiec, trzody chlewniej, kóz, psów, drobiu, świeżych skór zwierzęcych, rogów, nietopionego łoju, mięsa, nawozu, suchej paszy i używanych utensyliów stajennych; oraz 2) że polecono nie wpuszczać do Prus przez tę komorę surowej wełny, suchych skór i włosów zwierzęcych (z wyjątkiem szczotek) jeżeli będzie uzasadnione podejrzenie, iż przedmioty te pochodzą z miejsc królestwa Polskiego, w których panuje zaraza bydła.

CZY ZMIANA NASIENIA PRZYNOSI KORZYŚĆ?

(z Tygodnika Rol. Przem. Lwow.)

Niezaprzeczoną jest prawdą, że daleko obfitsze następują zbiory, przy zładnawej dobrej uprawie gruntów, gdy się zbożowe nasienie w gospodarstwie produkowane w pewnym okresie lat zmienia. Najlepszy tego przykład dają nam ogrodnicy, co do zmiany płodów ogrodowych.

Zmiana nasienia tém jest niezbędniejsza gdy ciągle mała liczba jednych i tych samych roślin, co parę lat po sobie następuje niż gdy różnorodne rośliny uprawiają się. Np. w gospodarstwie trójpolowym, gdzie co dwa lata idzie owies po życie, a jęczmień po pszenicy, częściej nasienie zmieniać wypada, jak w gospodarstwie płodozmiennym, w którym siejemy zboże na przemian z różnego rodzaju roślinami; zatem każdy ich rodzaj wraca w jedno i to samo miejsce w znacznie dłuższym przedziale czasu.

Przytoczmy tu doświadczenie p. Vait, który od wielu lat zajmując się tym przedmiotem osiągnął z doświadczeń swoich wynikiść zamieścił w pismach gospodarskich.

Zmiana nasienia lnu. Żadnej rośliny zmiana nasienia nie przynosi tak wielkich i widocznych korzyści, jak lnu.

Len, jak nas doświadczenie uczy, najpewniej obradza, najdłuższe i najlepsze daje włókno, w krajach i okolicach gdzie klimat jest wilgotny, lub para wodna ochładza i zwilgnia powietrze, jak np. w Liffandji, Estlandji, i nad całym brzegiem morza Bałtyckiego. W tym samym stanie znajduje się atmosfera w górach i w ich bliskości; albowiem i tu podobnie jak nad brzegami morskimi, osadza się para i utrzymuje niższe warstwy atmosfery w stanie wilgotnym. Ma to szczególnie miejsce w Tyrolu, w Szląsku, w Saxonji i t. p. We wszystkich tych krajach włókno lniane bywa bardzo długie, nadto własność ta przenosi się, i ustala w nasieniu. Wszakże z umniejszeniem się wilgotnego stanu atmosfery umniejsza się długość włókna, jako też w ogólności pewność odrodzenia lnu.

Te postrzeżenia, naprowadziły gospodarzy na myśl sprowadzenia nasienia lnianego z okolic wilgotnych; i w samej rzeczy doświadczenia przekonują, że ono daje dłuższe włókno, jak krajowe w okolicach mniej wilgotną atmosferę mających. Jednakowoż, nasienie tym sposobem w kraju otrzymane, utracą co raz bardziej swą pierwiastkową własność, (wydawanie długiego włókna); a po 5 do 6 latach, uklimatyzuje się zupełnie, czyli wyrównywa się krajowemu.

Wyrodzenie to, tém prędzej następuje, im stosunki miejscowe i klimatowe mniej sprzyjają uprawie tej rośliny; a mianowicie: im klimat suchszy, grunt mniej dogodny, uprawa onegoż, czas siewu i zbioru, mniej stosowne; w przeciwnym razie, to jest: gdy stosunki wymienione bardziej sprzyjają, len później się wyradza; zawsze przecież to nastąpi, jeżeli w czémkolwiek też stosunki się różnią od pierwotnych.

Przytém, chcąc zachować wspomnianą własność lnu zagranicznego: wydawania długiego włókna, należy się podobnie z nim obchodzić, a mianowicie: należy go pozostawić na roli dopóki ziarno zupełnie nie wyschnie; dobrze przez zimę przechowywać, i przed siewem należyce ziarno wysuszyć.

Zmiana nasienia konopnego.

Konopie jak mówi Schwarz, jest to płaszek letni, który wymaga wiele ciepła. Głównymi warunkami obradzenia tej rośliny, jest moc, pulchność i wilgoć ziemi, a przytém ciepła atmosfera; gdzie te warunki są połączone, tam konopie rosną bujnie, szybko i dają włókno cienkie i mocne. Na te rośliny zmiana nasienia wywiera wpływ nader dobry; a tém bardziej, im miejscowe stosunki, mniej naturze odpowiadają. Chcąc mieć włókno dłuższe, nasienie brać należy z okolic ciepło wilgotnych, z niższych na wyższe; w przeciwnym zaś razie czyli gdy się bierze z okolic suchszych i cieplejszych na wilgotniejsze i zimniejsze, bywa ono krulsze i słabsze.

Zmiana nasienia pszenicy.

Zwzkie zmieniamy nasienie lnu i konopi celem otrzymania dłuższego włókna; główny zaś powód zmieniania nasienia pszenicy, jest uniknienie *główni*.

Mimo wszelkich usiłowań gospodarzy w wyszukaniu przyczyn tej choroby, nie są one dotąd znane; tyle przecież pewna, iż najczęściej się pojawia w latach zimno-mokrych; że nagła zmiana temperatury powietrza, mianowicie: pod czas wydobywania się kłosa z pochewki, temu zbożu jest nader szkodliwa. Przepisów na leje, przeciw tej chorobie pszenicy zapobiegać mające, mamy wprawdzie bardzo wiele; tymczasem po największej części mniej więcej; a najczęściej zupełnie są one zawodne.

W ciągu mojej 23 letniej praktyki, w najrozmaitszych gruntach i okolicach wykonywanej, przekonałem się, że tylko zmiana nasienia najpewniej zabezpiecza przeciw tej chorobie.

W roku 1833, zwyczajna pszenica krajowa tak dalece uległa tej chorobie, że ziarno zupełnie zniszczone nią zostało. Tymczasem na kilkunastu zagonach w samym środku tegoż pola, zasianych obcą pszenicą, nawet i śladu *główni* niebyło.

W roku 1843, w którym w całej mojej okolicy gównia zniszczyła pszenicę, u mnie z dosyć odległego miejsca do siewu sprowadzona, zupełnie od niej była wolną; ta zaś która przed kilku laty była zmieniona, mniej więcej jej ulega.

Uderzający dowód, jak dalece zmiana nasienia chroni przeciw chorobie o której mowa, jest następujący. Towarzystwo rolnicze w Szwabji zakupiło 1841 r. około 15 korey pszenicy w okolicy słynnej z produkcji zupełnie zdrowej pszenicy i rozdało ją pomiędzy niektóre gminy swego powiatu, które corocznie większą część jego zboża przez gównię utracali. W roku 1843, nietylko, że pszenica ta wydała nader obfity plon, lecz co ważniejsza, całkiem była wolną od gówni, gdy krajowa i w tymże roku mocno nią doknięta została.

Długi czas mniemano, że pszenica znana pod nazwiskiem Talarawa, nie ulega wcale gówni. Tymczasem, później przekonano się: że nie z natury swój oddziaływała tej chorobie, ale raczej, że to był skutek zmiany nasienia; albowiem po kilkoletnim uprawianiu, a mianowicie, jeżeli grunt i pora czasu, sprzyjały tej chorobie i ta odmiana podobnie jej ulega jak i inne.

Po licznych doświadczeniach przekonałem się, że obca pszenica, przynajmniej do trzeciego roku lepiej obradzała, niżeli miejscowa i zupełnie jest wolną od gówni. W czwartym roku zaś, plon był już mniejszy i już częstokroć ulega gówni; lubo znacznie mniej jak miejscowa. Dla tego, chcąc zboże to zabezpieczyć przeciw rzeczonym chorobom, co 4 do 5 lat siew zmienić wypada.

Pszenicę do siewu brać należy z okolic, nietylko zupełnie pszeny grunt posiadających, lecz nadto, których klimatyczne stosunki uprawie tego zboża sprzyjają.

Zmiana żyta, jęczmienia i owsa.

Co do żyta. Ponieważ ze wszystkich gatunków, żyto wydaje najwięcej słomy i najpewniej obradza, przeto niemasz gospodarstwa, któreby, jakikolwiek grunt posiadając tego zboża nieuprawiało. Że zaś żyto wymaga gruntu więcej lekkiego pulchnego, suchego, niżeli mocnego, gliniastego zimnego, a następnie w pierwszych daje ziarno bardziej wykształcone, jak w drugim, zatem już z tego powodu zmienianie nasienia korzystnem być powinno. I w rzeczy samej widzimy, że żyto, z gruntu temu ziarnu właściwego, przeniesione na mocny, zimny, o wiele lepiej obradza, a niżeli to, które z ostatniego pochodziło.

Co do jęczmienia. Szczególniej na to ziarno zmiana nasienia wywiera wpływ nader korzystny. Lecz podobnie jak co do nasienia pszenicy i jęczmienia brać należy z okolic uprawie tego zboża szczególnie sprzyjających. Prócz tego, doświadczenie uczy, że jęczmień z gruntu suchego, a mianowicie wapno zawierającego, ciepłego, przeniesiony na mocniejszy, bardziej gliniasty i wilgoć trzymający, w pierwszych dwóch latach dobrze obradza i wykształcone jak się należy ziarno wydaje. Później pod jednym i drugim względem zupełnie już miejscowemu wyrównywa.

W ogólności, na żadne zboże miejscowość niewywiera tak mocnego wpływu, jak na jęczmień. Wszystkie bowiem gatunki zboża tego pod tak rozmaitemi nazwami do nas przychodzące, jedynie tylko miejscowości winny zalety, któremi celują; tracąc je zaś w lat parę, będąc przeniesione w inne miejscowe i klimatowe stosunki. Dla tego, chcąc zatrzymać celujące ich własności, nie mał corocznie nasienie zamieniać wypadało.

Co do owsa. I na to zboże miejscowość tak mocno działa, że owies czarny przeniesiony na inne grunta, zamienia się w biały i odwrotnie. Zamiana z owsa białego na czarny ma miejsce gdy zebrany z gruntu lekkiego, piaszczystego, sieje się w gruncie torfowym; przeciwnie owies czarny, będąc lat kilka uprawianym w gruncie piaszczystym, przybiera naprzód barwę jasno kaszlanową, dalej ciemno żółtą, a w końcu zupełnie białą. Podobna zachodzi różnica, co do ich własności, a mianowicie plonu, jeżeli zmiana nasienia jest stosowną.

Użycie nadgrzanej pary wodnej do wysuszania, zwęglania, dystalowania drzewa, do pieczenia chleba, sucharów morskich, mięsa i t. d.

Wiadomo że kiedy woda wre na wolnem powietrzu, para która się z niej dobywa, ma stałą temperaturę 100 stopni. Ta para nadgrzana, to jest doprowadzona przez powtórne ogrzanie do wyższej temperatury, była już nieraz używana, równie jak i gorące powietrze jako środek ogrzewania i osuszania. Lecz nie zastanowiono się nad tem, że para wodna ma tu tę wyższość, iż pozwala dokładniej miarkować stopień ciepła. Ona ma bowiem przeszło trzy razy większą *bierność cieplikową* od powietrza, to jest: że pod jedną objętością, pochłania 3 razy więcej ciepła dla równego podniesienia temperatury i odwrotnie 3 razy więcej ciepła z siebie wydaje przy równym jej niżeniu. Zatem, pod wpływem tego samego ognia, zmiany temperatury zostaną w ciśniejszych granicach w parze wodnej niż w powietrzu.

W ogóle niedość uważano jak ważną w przemyśle jest jednostajność stopnia w użyciu ciepła. Otóż w postrzeżeniu tej potrzeby leży główna zasługa wynalazcy, p. Violette.

Aparat jest bardzo prosty. Para dostarczana przez zwyczajny kocioł parowy, przechodzi przez ogrzany węzownik, zkąd, przybrawszy żadaną temperaturę, udaje się do pieca lub izby, gdzie się znajduje przedmiot do upieczenia lub osuszenia.

P. Violette będąc zawiadowcą rządowej fabryki prochu, zaczął od doświadczeń nad wypalaniem węgla, którego skład chemiczny, wielki wpływ na dobroć prochu wywiera.

Drzewo, pod działaniem ciepła, daje rozmaite wypadki według temperatury. Z początku wysycha tylko, to jest: wydaje z siebie czystą parę wodną, ale koloru swego nie zmienia. Przy wyższej temperaturze, ulatniają się z niego części płynne, które albo już w nim istniały, jak smoły, żywice, albo pod wpływem ciepła się tworzą, jak ocet, alkohol i wiele innych. Przytém drzewo stopniowo ciemnieje; zamieniając się w węgiel coraz czystszy, w miarę ustępowania części lotnych. Po skończonej dystalacji pozostaje czysty węgiel zupełnie czarny. Węgiel wydobyty w różnych chwilach działania, ma tedy oczywiście, rozmaity skład chemiczny i rozmaite własności. Tak, proch robiony z rudego węgla, nierównie skuteczniejszy od prochu z czarnego. Ale dotąd nie umiano wypalać czystego węgla rudego, ponieważ przez nierówne zastosowanie ciepła, znaczna część drzewa, mocniej ogrzana, nadto się zwęglała.

Wynalazca oznaczył naprzód dokładnie temperatury odpowiadające różnym wypadkom działania. Przekonał się że do 200° drzewo wysycha tylko, a dopiero przy wyższej temperaturze, zaczyna się zwęglac; — że 300° dają węgiel rudy, a 350° czysty węgiel czarny; — na koniec że 100 funtów drzewa, wydają 39 funtów węgla rudego, albo 15 funtów zupełnie czarnego. Operacja trwa od pół godziny do 3 godzin według rodzaju i grubości drzewa.

Powyższe doświadczenia odkryły p. Violette, że drzewo osuszone za pomocą pary, stawia większy opór złamaniu, pomimo znacznego ubytku w grubości. Temperatury najkorzystniejsze pod tym względem, są: dla wiazu od 150 do 175°, a dla innych drzew od 125 do 150. Powiększenie zaś wytrzymałości wynosi $\frac{2}{3}$ dla drzewa jeśionowego, blisko $\frac{1}{2}$ dla orzechowego, $\frac{2}{5}$ dla sosnowego, $\frac{5}{9}$ dla dębiny, a przeszło $\frac{1}{3}$ dla wiazu.

Tym sposobem można będzie małym kosztem i w przeciągu kilku godzin, przygotować materiał do instrumentów muzycznych, który przez długie chowanie wysokiej ceny nabywa, a po 50 latach leżenia jeszcze się pacy.

Mówiliśmy, że się drzewo zamienia w węgiel przez oddzielenie części lotnych, jakoto: żywicy, octu, alkoholu, z różnych olejów i essencyj, których wyrzbianie dość ważną gałąź przemysłu stanowi. Otrzymywano dotychczas te płyny zmieszane dystalując drzewo w naczyńiu rozpalonem do czerwoności. Rozdzielano je potem środ-

kami chemicznymi; ale wszystkie zachowywały przykry zapach kreozotu przez co znacznie na cenie traciły.

Nowy sposób działania zapobiega tym niedogodnościom. Każdy bowiem z rzeczonych płynów, mając inny stopień lotności, oddzielnie się destylluje, a kreozot, potrzebujący wyższej temperatury, wcale się nie tworzy.

Wszystkie te doświadczenia przekonały wynalazcę o łatwości kierowania temperaturą ciągu parowego. Pozostaje tylko obracać tę władzę na korzyść przemysłu.

Pierwsze jej użycie do fabrykacji prochu, przyniosło zysk w dobroci i w cenie wyrobu, gdyż węgiel rudy otrzymuje się teraz czysty i w ilości dwa razy większej niż dotąd.

Następnie zastosował p. Violette swój aparat do pieczenia chleba i wszelkich ciast, które się w taki sposób odbywa: Włożywszy ciasto do miejsca zamkniętego, które zastępuje piec, wpuszcza się para na 200°. Skoro chleb upieczony, wkłada się świeże ciasto, i tak dalej, bez żadnej przerwy.

Korzyści są tu widoczne. Jednostajność temperatury pozwala ściśle oznaczyć czas pieczenia, doprowadzić je do większej doskonałości, i ustalić otrzymane ulepszenia. Nieprzerwane działanie zaś oszczędza znaczną ilość paliwa i ułatwia pieczenie na wielką skalę.

Mięso także doskonale się piecze w parze na 200°. Można tym sposobem, bez przypalenia upiec całego barana.

W parze niższej temperatury, mięso wysycha, nie tracąc swoich części pożywnych, i staje się zdawnem do długiego przechowywania. Zapewne więc zastąpi na okrętach mięso solone, jako pokarm merównie zdrowszy.

Ten środek da się także użyć z korzyścią do suszenia słoju przy gorzelniach, które już mają kotły parowe.

Pozostaje nam tylko dodać, że aparat p. Violette na żadne niebezpieczeństwo nie wystawia, ponieważ para mając wolną cyrkulację, tylko tyle sprężystości zachowuje, ile jej potrzebuje dla odbycia znaczonej drogi.

O wyrobie wódki w gubernji Warszawskiej w roku 1847/8

Upłyniony rok 1847/8 pod względem wyrobu wódki należy do wyjątkowych i długi perjo czasu upłynąć może niż się ponowi.—Nieurodzaj kartofli z powodu więcej rozszerzonej onychże zarazy niż w latach poprzednich—spowodował posiadających gorzelnie do użycia w braku kartofli rozmaitych innych produktów.—Zebrane o tem szczegółowe dokładne wiadomości przekonywają, że w czasie tym, w 137 gorzelniach czynnych gubernji Warszawskiej, (bo 232 gorzelni znajduje się zamkniętych)—przerobiono na okowitę następującą masę produktów:

1. Kartofli	korcy	539,011
2. Żyta	—	246,411
3. Jęczmienia	—	100,540
2. Pszenicy	—	3,812
5. Owsa	—	20,076
6. Buraków	—	5,732
7. Melasy	—	413
8. Tatarki	—	23

z czego wszystkiego otrzymano 3,660,665 garncy okowity.

Rozpatrując powyższe liczby, pierwszy raz zapewne nastrecza się nam dostrzedz użycie buraków w większej ilości na wódkę, niżby wymagało samo doświadczenie.

W dziewięciu gorzelniach zajmowano się użyciem buraków lub zrobieniem tylko doświadczenia—mianowicie:

Powiat Łęczycki, gorzelnia w Cedrowicach,	użyto korcy	450
— w Sokolnikach	—	1387
— w Domaniewku	—	15
— w Luśmierzu	—	1701
— w Pokrzywnicy	—	909
— w Strzeblewie	—	600

Powiat Wieluński, gorzelnia w Stroju — 330

„ Koniński „ w Łukomiu — 340

— w Kucharach borowych 17

Do zacierów używano słoju wytniego i jęczmiennego lub obu połączonych—otrzymany jednak wydatek okowity nie wszędzie dochodzi 6 kwart z korca buraków.

Ten rezultat przekonywa, że buraki, nawet przy wysokiej cenie okowity, na potrzebę gorzelni uprawiać nie ma korzyści, ani też będzie potrzeby, gdy jak rok bieżący już przekonywa, zagłady kartofli, przewidywanej przez wielu trwożliwych gospodarzy, dzięki Najwyższej Opatrzności, obawiać się nie należy.

Do powyższych wiadomości pozwalamy sobie dodać tę jedną jeszcze uwagę:—Wykazany powyżej wyrób okowity w gubernji Warszawskiej wynosił garncy 3,660,565; przyjmując wartość garncy jednego, w przecięciu cen z tej epoki, po kop. 76 czyli złp. 5, otrzymamy wartość, rubli sr. 2,745,498 kop. 75 czyli zł. 18,303,225; dawszy dotego opłatę konsumcyjną od wódki w miastach potrzebowanej, tudzież zyski szynkarzy i korzyści do prawa propinowania wyłączonego przywiązane, dopuścić możemy: że mieszkańcy jednej gubernji Warszawskiej wydatkowali w tym roku około 30 milionów złotych na wódkę, którą lubo do pierwszych potrzeb powszechnie teraz zaliczają, ażeby jednak dla wszystkich była niezbędnym posiłkiem, nikt przekonać nie zdoła.

J. Ł.

Środek na odzębienie (engelures):

Nie będzie od rzeczy, w teraźniejszej porze roku, umieścić między wynalazki ogólnego pożytku, środek przeciwko chorobie, na pozór małej, ale często bolesnej, i której wielu perjo dycyzie podlega.

Ażeby wyleczyć część odzębioną, choćby już w ranach była, dość ją od powietrza ochronić. Na to trzeba ją pociągnąć kilka razy klejem stolarskim, nienadto gorącym, aż się utworzy dość gruba powłoka, a skoro ostygnie, obwinąć chorą rękę lub nogę w kawałek flaneli albo płótna. Po 24 lub 36 godzinach, klej zaczyna pękać i łuszczyć się, a co zostało ciepłą wodą się zmywa. Najdalej po drugiej podobnej operacji, zapalenie ustaje, i rany prędko się goją szczególnie przykładając do nich tynktury benzoesu.

Doktór, który ten środek po wielokrotnem doświadczeniu podaje, mówi że skutki jego zadziwiające. Radzi jednak używać go w przytomności lekarza, może z obawy omyłki co do rodzaju ran.

(z R. G. K.)

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Z B O Ź E.

Gdańsk 25 lutego. Interesa na tutejszym targu w ostatnich tygodniach bardzo szły opieszale i ceny spadły. W ogóle obrócono tylko 70 łasztów, pszenicy wysoko pstrój 133 funtowej po 450 zł. gd. (zł. 30 korzec), 130 funtowej po 430 zł. gd. dobrej pstrój 130 funtowej po 407 zł. gd. Na rynek miejski dość obficie dowieziono zboża, około 300 łasztów, głównie pszenicy i żyta, a za oba te artykuły płacono jeszcze ceny w przeszłym doniesieniu podane. Za jęczmień 118 funtowy 30 sr. gr. 115 funtowy 28 sr. gr. 106 funtowy 23 sr. gr. 100 funtowy 100 sr. gr. szefel, groch 68 funt. do 30 sr. gr. według dobroci, a owies 75 funt. 16 sr. gr., 60 funt. 13 sr. gr. za szefel. Okowitę chciano obniżyć do 12 tal., ale ponieważ dowoży jej ustały, płacono za dawniej przywiezioną po 12½ tal. za wiadro.

Wrocław 27 lutego. WELNA.—Interesa i w ciągu tego tygodnia ciągle szły żywo, lubo nie zakupiono już tak znacznej ilości wełny w zeszłym tygodniu. Płacono za Szlaską jednostrzyżową 62 do 72 tal. za cienką polską 55 do 64 tal. za pośledniejszą 44 do 50 tal. Za Rossyjską 38 do 42 tal., za wełnę ze zdechłaków 42 do 50

tal. Za skubanki 38 do 42 tal. za cienkie loki 49 do 52 tal. Umowy na terminową dostawę znowu zawierają, a mianowicie skontrowano ogromną partję cienkiej wełny na rachunek angielski. We Francji, skutkiem niepewnego stanu politycznego, ostrożniej postępują z zakupywaniem znaczniejszych ilości nad bezpośrednią potrzebę; jednakowoż, jak nam donoszą, bardzo wielu francuskich fabrykantów występowało jako kupey na licytacji wełny w Londynie. W Berlinie i Hamburgu zapasy po składach tak się zmniejszyły, że od kilku miesięcy najznakomitsi kupey ztamtąd do nas się udają po zakupy. Z Węgier donoszą, że pomimo strasznego zamieszania, jakie tam panuje, chwytają każdą przyjazną chwilę do odżywienia interesów i handlu wełną i sukniem, a lubo; naturalnie, bieg tego bardzo jest utrudniony, wiele przecież sprzedają, a w częściach kraju napowrót przez Austrjaków zajętych, gatunki przydające się szczególnie na sukna liwerunkowe szybko na wszystkie strony rozkupują. Doniesienia z Wiednia wskazują że i tam niemniej się ożywiają interesa wełną, jak na innych targach, i że z bardzo małym wyjątkiem, wszystkie znaczniejsze partje z przyszłej strzyży skontrowane już zostały po cenach znacznie podwyższonych. A że pomimo wszystkiego podniesienie się cen wełny na składach będącej w żadnym nie zostaje stosunku do ogólnego poziomu i polepszenia się interesu, i że przy terminowych umowach o wiele niezadowolonomi pozostają wymagania producentów, główna przyczyna tego leży w niestałości politycznych stosunków, w wszystkie stosunki, mianowicie zaś kupieckie w kwestję wtrąca. To najgorsze, że nikt nie jest pewny co jutro przyniesie. Tego zaś nabyliśmy doświadczenia z przeminionych burz, że kapitał w czasie politycznych przesileni kurczy się jak ślimak, ale za pojawieniem się przyjaźniejszych okoliczności, zaraz na wierzch wychodzi i pracuje.

TAKA CHLEBA I MIĘSA NA MIESIĄC MARZEC 1849 ROKU.

Bulka mątowna za gr. 3 ważyć ma łutów 7; Strucla mątowna za gr. 6 łutów 14; Bulka z maki pośledniejszej za gr. 2 łutów 11 Strucla z takiejże maki za gr. 6 fun. 1 łutów 1. Chleb stołowy bez względu na formę z takiejże maki za gr. 12 funt 2 łutów 2; Placek solony za gr. 1 łutów 10. Chleb żytny pyłkowy oraz Chleb z maki Młyna Parowego: Bochenek chleba za gr. 5 fun. 1 łutów 12 bochenek chleba za gr. 10 funt 2 łutów 24 bochenek chleba za gr. 20 fun. 5 łutów 16. Chleb razowy. Bochenek chleba za gr. 5 funt. 1 łutów 27 bochenek chleba za gr. 10 fun. 3 łutów 22 bochenek chleba za gr. 20 fun. 7 łutów 12. Mięsa wołowego funt. gr. 12 krowiego lub z bukatów gr. 11, funt poledwiey gr. 24. Wieprzowiny ze skórą funt gr. 12; Schabu funt gr. 10; Słoniny świeżej funt gr. 22 Słoniny wędzonej czyli suszonej funt gr. 29 cielęciny gr. 11.

KURS GIEŁDY BERLINSKIEJ.

Dnia 26 lutego 1849 roku.

PAPIERY.

	żądata	placa
Rosyjskie Inskrypcje w Certyf. Hamb. 4%.	87	86 3/4
Rosyjsko-Angielska Pożyczka 5%.	107 3/4	107
Polskie Obligacje Skarbu 4%.	71 1/2	—
„ Listy Zastawne.	92	91 3/4
„ Listy Zastawne nowe.	91 7/8	91 1/8
„ Obligacje Udziałowe.	100 1/2	100
„ Obligacje 500 złotych.	—	—
Certyfikaty B. P. na Oblig. czast. lit. A. 300 zł. 5%	83 1/4	—
lit. B. 200 „	—	—
procentowe „	—	—

Srednie ceny żywności na targach Warszawy i Pragi.

Dnia 2 marca r. b.

OD RS. KOP. DO KOP.	OD RS. K. DO RS. KOP.
Żyta korz. 4 ćw. 1 83 1/2	Słomy c. 100 f. — 26 —
Pszenicy ditto 4 2 1/2	Siana fura 1 k. 2 25 — 4 5 —
Grochu polnego 2 17 1/2	„ „ 2 k. 4 35 — 6 15 —
„ cukrowego 2 55 —	Słomy fura zw. 1 20 — 1 95 —
Fasoli. . . . 3 63 1/2	Drzewa sos. s. 7 44 —
Gryki. . . . — — —	Wół dobry. 36 45 — 53 10 —
Jęczmienia. . . 1 69 —	„ średni. 27 45 — 35 55 —
Owsa. . . . 1 32 —	„ lichy. 21 60 — 27 — —
Maki pszen. pr. 5 70 —	Ciele. . . . 1 20 — 3 45 —
ordyn. kor. 6 ćw. 5 13 1/2	Baran. . . . — — —
„ żytn. pytło. 2 87 1/2	Wieprz dobry. 13 50 — 21 60 —
grycz. kor. 4 ćw. 3 — —	„ średni. 10 50 — 13 — —
Kaszy jaglannej. 4 31 —	„ lichy. 6 45 — 10 — —
„ grycz. zw. 3 44 —	Masła funt. — 17 — —
„ drobniej. 6 45 —	Słoniny „ — 11 — —
„ jęcz. perło. 6 30 —	Kartofli korzec — 90 — —
„ ordyn. 2 12 1/2	Okowity garn. — 83 1/2 — —
Siana cet. 100 f. — 69 —	Szumówki gar. — 48 1/2 — —

Srowadzono na targ Pragski z Cesarstwa Rosyjskiego wołów sztuk 147 z różnych miejsc królestwa sztuk 249 ogółem wołów sztuk 396 wieprzy 426 cieląt 1633 baranów — z tych zakupili rzeźnicy tutejsi na konsumcję miasta wołów sztuk 295 wieprzy 388 cieląt 1646.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 2 marca 1849 roku

	ŻĄDAJĄ	DAJĄ.
	R. sr. kop.	R. sr. kop.
1. WEXLE		
Berlin 100 talarów	2 M. 95 — 40 —	94 — 95 —
Gdańsk 100 talarów	2 M. 94 — 50 —	94 — 20 —
Hamburg 300 b. m. k.	2 M. — — —	— — —
Londyn 1 funt sterlin.	3 M. 6 — 52 1/2	6 — 51 —
Lipsk 100 talarów	2 M. — — —	— — —
Moskwa 100 rub. sr.	1 M. — — —	99 — 50 —
Petersburg ditto.	1 M. 100 33 —	— — —
Paryż 300 franków	2 M. 78 — —	77 — 70 —
Wiedeń 150 złr.	2 M. — — —	87 — 30 —
Wrocław 100 talarów	2 M. — — —	— — —

2. MONETY.

Rosyjskie Imperjały.	— — —	— — —
Holender. dukaty nowe	— — —	— — —
ditto stare ważne	— — —	— — —
Frydrychsдоры Pruskie	— — —	— — —
Rosyjskie assygnaty	— — —	— — —
Austrjackie bilety bankowe za 150 złr.	— — —	— — —

3. PAPIERY.

Oblig. Skarbowe za 100 rs.	— — —	— — —
„ „ „ 4% rs.	— — —	73 — 33 1/2
Listy zastawne nowe białe daw. bez kup. (?)	— — —	— — —
„ „ „ nowe za 100	14 — 58 1/2	14 — 55 —
Obligacje udziałowe na 300 złp.	— — —	— — —
Obligacje cząstkowe na 500 złp.	— — —	— — —
Certyfikaty Banku lit. B na 200 złp.	— — —	— — —
Serje wylosow. lit. na — złp.	— — —	— — —
Dowody Kom. Centr. Likw. 100	— — —	— — —

Wartość kuponu kop. 11 1/2